

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, t. e. veča po pošiljki prejeman, za avstro-ogerske dežele za celo leto 15 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po peti prejeman za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četrti stopne pečet-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“.

Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Posojilnične zadrage.

Došlo nam je sledeče pismo:

Na Dunaji 30. jan.

Gospod urednik! V „Slovenskem Narodu“ od 19. jan. t. l. priobčujete sklep računov „šoštanjske posojilnice“ in pri tej priliki poudarjate imenitnost taci denarnih zavodov v gospodarskem in narodnem oziru. Po pravici grajate malomarnost in apatijo za občni blagor, kateri ste glavni zapreki, da ne more naš narod priti do trdnejše narodne zavesti in do večjega blagostanja.

Vsak razumen narodnjak izprevidi, da se ne moremo slobodno gibati, dokler smo popolnem odvisni od tujega kapitala, vsak želi, da bi se ustanovile hranilnične in posojilnične zadrage, a da bi se hoteli lotiti resnega delovanja, taci je pa kaj malo.

Sploh si nekateri ljudje domišljujejo, da je bog si vedi kako težavna stvar ustanoviti kako zadrugo, in sicer navadno ugovarjajo, da

1) za poslovanje in knjigovodstvo nij sposobnih ljudij in

2) da pomanjkuje denarnih sredstev, da bi pač dosti taci bilo, ki bi si denar sposojevali, a malo vložnikov, da bi tedaj posojilnica ne mogla ustrezati potrebam svojih društvenikov.

Prvi ugovor nikakor nij opravičen, odkar se vse potrebne tiskovine in računske knjige uže popolnem izdelane dobodo v „narodni tiskarni“. Kdor zna brati, pisati in računati, lahko vodi te knjige; za to nij treba učenega knjigovodje, samo malo vaje, katero

si vsak lahko pridobi pri uže delajočih posojilnicah, postavim na Štajerskem v Ljutomeru, Šoštanji itd.

Kar se tiče drugega ugovora, da bi pomanjkovalo denarnih sredstev, kažejo dosedanje skušnje, da so zadrage, če so na solidni podlagi ustanovljene si še zmirom lahko preskrbele potrebne novce.

Na Štajerskem so hranilnice, zlasti štajerska in graška, vselej rade posojevale posojilnicam; znano mi je, da štajerska hranilnica privoli zadrugam kredite od 5000 do 20.000 gld., po 6 1/2% in tudi po nižjih obrestih.

Na Kranjskem bi menda ljubljanska hranilnica enako ravnala.

Pa ko bi tudi posojilnice pri hranilnicah ne dobile potrebnega denarja, ga zdaj dobe tukaj na Dunaji pri znani banki „Länderbankenverein“. Ustanovila se je namreč lani tukaj zveza avstrijskih posojilničnih zadrug. Načelnštvo te zveze stopilo je v dogovor z gori omenjeno banko in zdaj je „Länderbankenverein“ centralni zavod za avstrijske posojilnice. Ako hoče katera posojilnica dobiti posojila, mora načelnštvu zveze posojilničnih zadrug, katere zastopnik je g. Ziler izdajatelj časopisa „Genossenschaft“, svoja pravila in poslednji letni račun predložiti ter naznaniti koliko kredita želi. „Länderbankenverein“ je uže dal dozdej 1 milijon in 200.000 gld. posojil proti nizkim obrestim, namreč 6 1/2%.

Posojilnica tedaj lahko začne svoje delovanje, če ima le kakih 20 do 30 društvenikov in 500 do 600 gl. vplačanega denarja in toliko se

pač v vsakem kraji skupaj spravi; — Omeniti še moram, da imajo posojilnice z neomejenim poroštvom dosti več kredita, kakor z omejenim, in da se poslednjim le težko in samo mali kredit privoli.

Z ozirom na narodnost, so mi do tični gospodje, s katerimi sem imel priliko o tej stvari govoriti, zagotavljali, da se načelnštvo in „L. B. V.“ brigati samo za kreditno sposobnost zadruge, ne glede na narodnost in da se posojila dajo isto tako nemškim, kakor češkim in slovenskim zadrugam.

Povsod se posojilnične zadrage ustanavljajo; na Češkem pride na 25.000 ljudij ena posojilnica, na Moravskem celo na 9000 ljudij ena; na celem Kranjskem pa, s svojimi 460.000 prebivalci je samo ena obrtnijska posojilnica v Ljubljani. Čudno! Zdravimo se vendar, ne iščimo zmirom zvonaj sebe po uzrokih, če hira naša narodna stvar in če propadamo pri volitvah, ampak pomislimo, da narode najhuje zatira malomarnost za občni blagor.

Dr. Josip Vošnjak.

Govor slovenskega poslanca Nabergoja

v 8. seji državnega zbora 25. januarja 1875:

Železniška vprašanja so za vsako deželo velike važnosti! Sedanje vprašanje je pak za Trst pogoj življenja. To me more opravičiti, ako povzdignem tudi jaz besedo, da si nijsem popolnem zmožen nemškega jezika, ker tu gre za deželo, katera me je

Listek.

Prijatelj Lovro.

(Dalje.)

Lovro se zapanji. Na to nij mislil. Bil sem opazil po govoru, da Minkin oča spada v ono vrsto ljudij, s kojim je treba narediti čisto pogodbo, a pred očmi mi je bila grozna nesreča, v katero bi Lovro po nesrečnej ženitbi pasti mogel. Mislil sem, da mi je prijateljska dolžnost, delati tako.

— Prav govoriš, reče mi Lovro, za pet dnij v nedeljo ima se ženitba oglasiti. Jutri pojdem k starcu; stvar se mora vsikako izvesti na čisto.

Druzega dne povrne se Lovro nemiren domov.

— Bil sem pri starem v uradu, reče prijatelj, vrgši se na divan.

— Pa kaj?

— Kaj vem jaz. Delal se je nekoliko razžaljenega. Čemu taka vprašanja, reče mi, ne kanimo li sklopiti prijateljstvo? Ali

mislite, da bodem svoje dete prikratil? — Nikakor ne, odgovorim mu, ali zakon je, kakor tudi sami znate, zveza na srečo in nesrečo, na vse življenje, pa je treba o stvari resno razgovarjati. Vi veste, da nisem imovit človek, da imam celo nekoliko dolga, a učiteljska plača nij bogat vir. Za to mi morate oprostiti, da govorim odkrito. — Starec na moje te objektivne opazke nekoliko zarudi, no malo zatem udari v smeh: „Glej, odkedaj je gospod Lovro postal računar? Pojte, ne bodite dete! No, da vas mlada sliši!“

Hajdmo k meni na obed, pograbi me pod roko, jutri pri črnej kavi bomo delali račune. In šli smo obedovat. To je vse.

Druzega dne po poludne pride Lovro še nemirniši domov. Jezno vrže klobuk na posteljo.

— K vragu! iztisne ljut.

— Kaj je?

— Kaj si mi govoril. Zblaznil bodem.

— Si govoril s starem?

— Nisem, nij ga bilo doma. Ali govoril sem z deklico. Bila je zaplakana, kakor, da se je srdila, a ko sem stopil k njej, odbijala me je rokoj. Dosti besed je bilo treba, predno se je udobrila. Naposled mi je pokazala venec, smijoč se skozi solze, in objela me rekoč: „Kaj tako znate vjesti v srce?“ Na to me je poljubila.

— Smehljala se ti je praviš? Lovro! Mar se je Minka tako smehljala, kakor se je nekda prvi krat Malvina?

— Malvina! Malvina? vpraša Lovro vpogivši glavo, kaj me vprašaš? Nij, nij. Sije li mesec kakor solnce? Ali zaman je govoriti. Tvoja me vprašanja vjedajo kakor kače. Kaj tacega ne morem verovati.

— Brate! Ti me imaš za satana, moje besede so ti hudičevske? Naravno. Beseda hladnega razbora velja čisto za hudičevo misel; razum je čisto mraz, ki nam opali cvetje naše domišlije. Ti o tem sedaj tudi ne moreš soditi.

poslala sem, — zagovarjat in varovat jo propada.

Žalostna izkušnja je za avstrijsko Primorje, da se, kadar koli so njegovi gmetni interesi v nasprotju z interesi italijanskega kraljestva, vselej le Primorje, oziroma Trst, mora brezobzirno žrtvovati Italiji.

Mi smo bili oškodovani pri mejnem reguliranju, pri trgovinski pogodbi, pri colnih uspehih, a celo v mirovni pogodbi z Italijo 1866. leta povsodi in v vsacem ogledu oškodovani.

A še zdaj, gospoda moja, kakor bi ne bilo teh krivic še dosta, se pripravljajo najvažnejemu in edinemu pomorskemu mestu avstrijskega cesarstva Trstu, popolni propad trgovine!

Pravim propad, kajti vsakdo, ki vsaj na pol neče zatisniti oči in ki neče slep biti, ko temna noč, vé, da odprtje pontebške proge, prej, nego Trst dobi do morja še drugo železnico, ki le na ta način more konkurirati z Benetkami, — mora Trst z fizično silo uničiti. Tu ne gre za politično vprašanje, nego na prvem mestu za narodno-gospodarsko, za življenje ali ne življenje trgovine v Trstu!

Gospoda moja! To mesto Trst, ki ima v sebi vsled ugodne lege poklic, enkrat še velik nalog izvršiti v domačem in tujemskem trgovstvu, ki je edino pristanišče mej Avstrijo, Nemčijo in Rusijo, ki bi se lahko pri nekotikem trudu odlično udeležilo pri indijskem in orientalnem trgovstvu, ki končno, kadar bodo orientarno-azijatske železnice dozidane, tudi v tem pogledu more delovati velikansko, ta Trst, katerega nam zavida Anglija, katerega sta slavni Karel VI. in njegova hči Marija Terezija, prištevala mej najzlahtnejše bisere svoje krone, se kuje v verige in se veže, kakor suženj, ki naj bi se izročil in žrtvoval svojemu staremu tekmeču Benetkam, s katerim se je v teku minolih stoletij boril v mnogih vojskah na življenje in smrt. — Gospoda moja! Na ta način, ka terega moram res brezglavnega imenovati, bi ne postopali s Trstom, niti Turki. — (Veselost.)

Obuzelo te je. Ali veruj mi, samo bratovska ljubezen sili me, da ti govorim skozi hladni razum. Ali nemam li prav? Dom ti je v nevolji, ti v stiski. Dolgovi presedajo. Ženiti se kaniš, da sebe in hišo rešiš dolgovi. Nij to gola sebičnost, ker znam, da ti je srce vro in vredno. Nadaš se dobiti podpore, hočeš živeti brez brige, delaš za prosveto naroda. Lepo je to, krasno. Pred tvojimi očmi sije zora. Ali Lovro, pomisli, ako se vse to izvrne proti tvojejadi nadi, ako namesto zore nastane noč? Ako namesto imetka dobiš siromašno ženo, navajeno živeti gospodski? Ako dobiš dece, nove brige, nove skrbi? Ako ti propade oča do kraja, a ti sam vse globokeje v dolg? Ako se ljubezen prema ženi zaradi te nevolje spremeni v mržnjo, ki te do groba ne bode minula, ker si s to ženo do groba zvezan. Kaj potem brate? Noč, večna noč. A ti tega ne smeš. Bog ti je dal sijajen talent, ne za to, da ga pokoplješ v brigi, tem več, da ga množiš na korist naroda svojega.

To ti je dolžnost, a jaz ti to govorim, ker nečem, da bodeš večni rob.

(Dalje prih.)

Italiji se je podarilo mnogo, da premnogo; dežele, trdnjave in denar! Sedaj naj se pak obesi Benetkam na vrat še blagostanje in bogatstvo Trsta! Po tem pak naj se, gospoda moja, nikar ne toži, da se Trst ne navdušuje za avstrijsko državno mišljenje, ali da, kakor je rekel poslanec Wurm, Italijani avstrijski težijo za „unità Italia“. —

Odborov predlog je v tacih razmerah skoro nerazumljiv. Nerazumljiv zaradi tega, ker se je v dobi dr. Herbstovega ministrovanja smatral vsakdo, ki je zagovarjal pontebško progo, za italijenišsima. Nerazumljiv, ker dr. Herbst baš to, kar lje prej ométal, sedaj zagovarja. (Klici: čujte! čujte!)

Gospoda moja! Dr. Herbst vidi z drugimi očmi, kadar je minister. Njegova znana nedoslednost se razlaga v tem, kar pravi javno mnenje v Trstu, da namreč nij prijatelj mestu našemu, Trstu!

Zares, bil bi najnespametnejši korak, ki bi ga storila vlada, ako pontebško progo, samo, ali pak preje stavi pred kako drugo železnico, ki zvezuje Trst z sredino cesarstva.

Mi gotovo ne preziramo mirovne pogodbe od leta 1866, ožalujemo pak le, da se je v njej storila Italiji obljuba glede pontebške železnice; ker pak mi tudi v naš nevspeh izpolnjujemo dotične dolžnosti, imamo tedaj pravico zahtevati, da se te dolžnosti ne vršé na takov način, ka bi mi morali vsled tega biti uničeni.

Korist, ki bi nastala koroškimi in štajerskimi industrijalcem iz pontebške železnice, se jim brez tega zagotavlja.

Tu je tedaj važno le, da se to odloži za nekoliko let. Ko se sezida druga proga za Trst, in Trst vsled tega tako opomore, ka bi mu bilo moč vspešno konkurirati z Benetkami.

Gospoda moja! Skoraj je neverjetno, kako se Trst zanemarja v železniških zadevah!

Trst ima eno samo železnično progo, ko jih imajo tujezemska mesta, mnogo manjša nego Trst, štiri, celo šest.

A še ta edina železnična proga Ljubljana-Trst, se je pri stavljenju o svojem času tako zakasnila, da je Hamburgu bilo moč, tržaško trgovstvo si osvojiti in celo Ljubljano, tedaj pred vratmi Trsta, preskrbljevati z kolonialnim blagom.

Enaka napaka se namerava tudi zdaj storiti. Pontebško progo zidati in trgovino izpeljati v Benetke. Še le potem se dovoli druga železnica za Trst, toda prepozno bode!

Gospoda moja! Žalostno, da je tako, ali istina je! Jaz morem le glasovati: Najprej se naj stavi druga proga za Trst a potem še le naj se pomisli na pontebško progo.

Kdor glasuje drugače, hoče trgovstvo tržaško podariti Benetkam, in svoje vlastne brate, Tržačane, ki so baš tako dobri Avstrijci kakor vsi drugi v cesarstvu našem, pripraviti na beraško palico.

Tedaj si dovoljujem predlagati:

„Visoka zbornica naj blagovoli skleniti, v posvetovanje stavljeni predmet odložiti z denašnjega dnevnega reda, ter ga ob enem sprejeti v obravnavo pri programu, ki ga postaviti vlada namerava o bodočih železniških stavbah.“

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 3. februarja.

V *državnem zboru* je izročil dr. Kopp predlog naj se na vseučiliških odpravo kolegijine. Vladni predlog o brambi trgovskih mark avstro-ruskih je bil sprejet.

V *Brnu* kakor tudi v Gradcu začnajo meščanje oslobajati se od c. kr. birokratov. Bi bilo tudi v Ljubljani uže enkrat čas. Pri nas komandira samo c. kr. uradnik in voli vse le nemškutarski uradnik.

V *ogerskem* zboru je govoril v pro-računski debati bivši minister Lonyay in dejal, da mora ogerska vlada le varčno izdajati, štediti, da pride do rednih financ. Ko je on minister bil, zapeljeval je sam zbor ministerstvo, da je preveč izdajalo. Boljše finance so le mogoče, če se obe stranki z diniti in državnopravno vprašanje na stran pustiti. — Minister Bartal je odgovarjal na Sennyeyev govor rekši, da lepih fraz se ne manjka, novega pa nij S. nič povedal.

Vnosaže države.

Srbska narodna skupščina je ministertvu na vprašanje Cumičevu enoglasno izrekla zaupanje. — Še tist dan pak so se ministri mej soboj sprli in odstopila sta finančni minister Kaljevič in minister vnajega Piročanac. Zakaj? to se ne ve prav. Na korist te vedne spremembe v Srbiji gotovo nijso.

V *Francoski* narodni skupščini se dalje posvetujejo o ustavnih zakonih. Predlog ali pristavek Wallonov s 353 proti 352 glasovi, ki izreka mogočnost revizije in ima v sebi besede „predsednik republike“. Republikanci to smatrajo za eno zmago, da si so imeli le en glas večine.

V *Spaniji* začnena „konstitucionalna monarhija“ tiskovno svobodo zatirati. Nekov kraljev dekret prepoveduje novinam vse napade na kraljevo dražino, konstitucionalno monarhijo in vero. — Karlisti so bili v gorah Albarazin tepeni in so izgubili 25 mrtvih in 62 ranjenih.

Angleška vlada je obljubila postaviti zboru izročiti, ki batine ali palice kot kazni za posebno hude napade na ljudi zopet uvaja. Pri nas so tepenje kot barbarično odpravili, kako da bi ga Angleži zopet poprijeli se?!

Dopisi.

Iz Mozirja 2. februarja. [Izvirni dopis.] Pred menoj leži šte. 23. „Slovenskega Naroda“. Uvodni članek: „Zopet posojilnične zadruga“ je povod, da primem za pero ter naslikam nekaj žalostnega o mozirski posojilnici. Bilo je namreč pretečeno poletje, ko so goraje-Savinčanje osnovali na gospod dr. Vošnjakovo pregovarjanje v Mozirji posojilnično zadrugo. — Zbralo se je takrat tukaj neko nedeljo dosti odličnih mož gornje savinske doline, volili so predsednika, tajnika, denarničarja in vse, kar h temu društvu spada. Društvo ima tudi uže vse potrebne tiskovine in tudi uže prvi dan je prišlo v denarnico nekaj stotakov. A od istega dneva se nič več od posojilnice ne čuje, zadruga spi zimsko spanje, tiskovine in denar baš tako. Večkrat sem slišal pogovarjati se o posojilnici, kaj je ž njo? itd. Ne vem, kaj je temu uzrok. Sicer pa mislim, da to, ker je predsednik na Rečici, denarničar in tajnik pak sta v Mozirji. Nobeden se dela ne loti in tako se bodo žali-bože uresničile moje besede, katere sem pri osnovanju društva pisal v nek slovensk list: „Upamo, da ne bode posojilnici: Sreče dar — klofuta.“ —

In vendar imamo v Mozirji več, nego tri uplivne možake, kateri bi se lahko dela

lotili in bi šlo prav lepo. To je istina inicijative manjka. Mozirjani izbudite se iz vaše letargije; skličite skupaj sejo, pomenite se; lotite se enkrat „viribus unitis“ dela in bode šlo od rok. Sedaj imate uže vse za posojilnico pripravljeno — le dela manjka. „Jeder Anfang ist schwer“, a ko se vezu kolesa namaže — teče. — Pravijo, da na svečnico medved iz luknje „poluka“; ali je isti dan oblačno, medved ne zleze več v luknjo, kajti zima bode minula. Tako sem tudi jaz denes na svečnice dan „polukal“ na neba višine. Videl sem, da nebni obok krijejo od juga sem prepodjeni oblaki. Sneg je tudi uže šel „rakom žvižgat“ upam, kakor medved, da ne bode več zime, in tako se bode tudi naša posojilnica vzbudila iz rimskega spanja, ko bode začelo spomladansko solnce delovanja, pošiljati gorke oživljajoče žarke v ta zavod.

Želim torej, da bi ta dobrodejni zavod se zdramil; in za naprej z delavnostjo ljudstvo vzbujal.

Iz Št. Ruperta na Dolenjskem 1. febr. [Izv. dop.] Gospod Rad. Pukelj, odgojitelj v Rakovniku na Dolenjskem od katerega ste nam lansko leto nekatere prav zabavne spise v podlistku vašega velečenjenega lista priobčili, je pretečeno sredo skoro utonil. Dopoludne omenjenega dneva se je g. P. strasten ledodrsec, z g. lejtantom b. Langom v graščinskem bazarju drsal. Kar naenkrat se led udere in prvi drsalcev se izgubi pod ledom. Lejtnant Lang, ko svojega pajdaša ne vidi več se silno prestraši, pa ko ga črez malo trenotkov zopet pri onej luknji skozi katero je pal pod led, zagleda, mu je bilo še le očitno, kaj se je z njim zgodilo. Srečen slučaj je bil uzrok, da se je P. gotove smrti rešil. Omeniti še moram, da je Pukelj pri Št. Rupertških nemškutarjih na prav slabem glasu. Celo nekateri odborniki (se ve nemškutarski) mu žugajo, da mu jih bodo „na pleča“ naložili, ker je neki on pisal dopis, katerega ste pretečeni teden v vašem listu priobčili, (ne on Ur.) ki je popolnem resničen. Čudni so naši nemškutarji res, če bi oni dopis kaj lažnjivega poročal, bi vendar lahko javno oporekali, a ti „kulturtregarji“ s svojim „šlek mus ar krigen“ hote sami svoje sramotno počenjanje s surovostjo izbrisati.

Da naši kmečki purgarji tako predrzni postajajo, so mnogo krivi naš gospod fajmošter, A. Košir, ki izdajalcem domovine očitno na roke grede. Namesto, da bi jim kjer jim je naloga in prilika dana, nasprotovali, pravico zagovarjali in Slovencem na noge pomagali, se ali odtegujejo ali pa molče ter menijo, saj nič ne pomaga, „bird uns schon Gott helfen“. Da ima tako vedenje našega duhovnega očeta slab upliv na malo izobraženega kmeta, je pač lahko umeti. Saj uže kmetje govore: „Če nam gospod fajmošter slovenskega jezika ne zagovarjajo, kaj bomo še le mi? Če so gospod fajmošter nemškutar, potem vendar nemškutar biti nij greh“, in tako se tukajšnji kmet po svojem duhovnem očetu ravna in nemškutari, kar mu duša daje. Bog daj, da bi se naš duhovni oče v tem obziru skoro spreobrnil! Da so gospod Košir nemškutarjem, zatiralcem slovenskega jezika, tako zelo prijazni, je tudi drugod nevoljo vzbudilo.

Od ogersko slovenske meje 30. jan. [Izv. dop.] Kakor Slovencem Neme-

svoyo edino-zveličalno nemščino v šolo in urad vsiljuje, tako prebivalcem mej Muro in Dravo Magjar, ta kruti sovražnik Slovans-tva okorno svojo magjarščino. Komaj prestopiš mejo, ter korakaš po krasni ravnini Medjimurja, kako se bodeš čudil, videč o cestah imena slovenskih vasij itd. v trdi magjarščini pisana. Zastonj išče tvoje oko slovenskih imen, dasiravno tukaj Slovani bivajo. A to nij vse.

Prebivalcem, kljuba temu, da je velika večina magjarščine ne zmožna, se vse od urada magjarski dopisuje in vsakdo je primoran človeka iskati, kateri mu listino raztolmači. — Oglejmo šole. Glava bo vsacega mislečega bolela, mislil bo, da je v Kini ako sliši, kako se v teh šolah podučuje. V vasch je slovenščina in magjarščina učni predmet po trgih in mestih tudi nemščina. N. pr. v Čakovcu se noben učitelj ne sprejme, kateri teh treh jezikov zmožen nij. O uboga mladina! ki si orodje neusmiljenega magjarstva, ubogi učitelj, ki si primoran proti vsem načelom zdrave pedagogike podučevati! Da bogovi bi ti učitelji biti morali, hoteč svojo nalogo glede jezika rešiti. Morebiti, da slavni Magjari lijek iznajdejo, da se bodeta ostala jezika slovenskim otrokom v glavo vlivala.

S tako kruto silo se v Medjimurji magjarščina in nemščina v ljudske šole vlivati, ter učitelj brezvapešao ukvarja svojo nalogo rešiti.

Res žalostno stanje Medjimurcev, pa saj tudi drugod nij nič boljše.

Domače stvari.

— (Trgovinska zbornica kranjska), katera je vsled goljufij sestavljena in ue postavno voljena, kakor smo še vedno in vsak dan pred porotniki dokazati pripravljene, se je v pondeljek konstuirala in volila g. Dreo za predsednika in K. Lukmana za podpredsednika.

— (Vodnikova beseda) v ljubljanski čitalnici 2. febr. je bila nekoliko slabše obiskana, nego prejšnja leta. Uzrok je ta, ker se je bil glas raznesel, da se bode beseda preložila zaradi Costove smrti. Poleg drugih programnih točk, katere smo uže omenili, je tudi dr. Bleiweis nekoliko izpregovoril o Costi posebno opominjajoč, da prvo literarno delo pokojnikovo je Vodnikov album. Ples je trajal — to se uže razumeje skoro do belega dne.

— (Fotograf Saler) pri Slonu nas prosi naznaniti, da prodaje Costove fotografije po 30 kr.

— (Zagrebski mestni zbor) je imel 30. jan. popoludne sejo, v kateri je mestni svetovalec Šaj predlagal naj mestni zbor zagrebski telegrafičnim pôttem svoje sožaljenje izreče „Slovenski Matici“ v Ljubljani po povodu smrti njenega predsednika dr. Coste, ki je tudi ob priliki otvorjenja hrvatskega vseučilišča slovenski narod zastopal. Telegram je bil stante sessione odposlan.

— (Učitelji kozjanskega okraja) so izgubili vrlega tovariša, naše društvo zvestega člana. Tomaž Kuežar, učitelj v šen-Petru je menda vsled naduhe, v soboto, dne 30. jan. v gospodu zaspal. Zapustil je ženo in edinega sina, častnika. Rojen je bil v Starem trgu dne 18. okt. 1804 in je služil kakor podučitelj ozir. učitelj od 1. nov. 1832,

v šen-Petru pa od 23. okt. 1856, kamor s^e je iz Rečice preselil. Bil je eden najmarljivejših učiteljev, dober mož in oče in pravi tovariš svojim součiteljem. Otroke je ljubil kakor oče, in naj rajši je bival mej njimi. In še zadnja leta, ko je vidno hiral, bil je on prvi in zadnji v šoli. Veliko se je pečal tudi s sadje in svilorejo. Dne 6. avgusta m. l. smo še učitelji (piše se nam) po njem zborovali in z njim tkali, on nam je pa še solznimi očmi dolival svoje najboljše starine — za slavo. Naj mu bo zemljica lahka.

— (Iz Petrovč) pri Celji se nam piše: Pri današnji volitvi občinskega župana je bil Ivan Kovač, posestnik v Arnji vasi, vrl narodnjak, ki je ob direktni volitvi za državni zbor glasoval in več drugih odgovoril, da so z njim za gosp. dr. Vošnjaka glasovali, enoglasno za župana izvoljen.

— (Iz Starega trga) pri Loži se nam piše: Pri nas bi se bili letos i dobro zabavali. Bili bi dve veselici s plesom in igro in dva manjša „venčeka“. A mi smo delali račun brez krčmarja. 18. januarja zbolela je soproga čitalničnega restavraterja. Imela je vročinsko bolezen. Bila je vedno slabejša in slabejša in denes 1 februarja smo jo — pokopali. Bila je vila gospodinja v vsacem obziru in splošno priljubljena. Bodi jej zemljica lahka!

— (Slovensko gledališče.) Prihodnja slovenska predstava bo pustno nedeljo 7. svečana. Igrala se bode pustnemu času primerna burka „Lumpaci-Vagabund“.

— (Z Dunaja) se nam piše: Kar se pontebške železnice tiče so razun nekaterih vladnih mož v centri, potem goriških in tržaških poslancev, vsi drugi za pontebško glasovali, zlasti tudi kranjski, ker je potem upanje, da se loška železnica zida. Kajti predilska bi bila preblizu pontebške in Trst mora zraven južne še eno železniško zvezo z zamorskimi deželami dobiti. Stvar pač nema višjega političnega pomena. V tacih stvareh velja samo korist dežele; če so Goričani za Predil, naravno to; pa isto tako so opravičeni kranjski poslanci, če so proti Predilu za Loko, ker obe železnici nij mogoče dosežati.

Zahvala.

Podpisani ravnatelji spreveda ranjcega g. dr. E. H. Coste izrekajo s tem prisrčno hvalo društvom in p. n. gospodom deležnikom tega spreveda, posebno pa še gosp. Doberletu za njegovo prijazno in izdatno sodelovanje pri uredbi celega spreveda.

V Ljubljani 3 febr. 1874.

Josip Nelli, Josip Pfeifer,
Dragotin Žagar.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka
in brez stroškov po izvrstni

Revalesscière du Barry

v Londonu.

28 let uže je nij boleznj, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odrasčenih i otrocih brez medicin in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduhe, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljene, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, shušanje, bledičico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenec in je bolje, nego dojničino mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravilnih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišči v Mariboru, zdravilnega svētnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda,

